

ગુલશને માતમ.

નિઝામીના એક ડિપોકે વાસ્તે ઉરદુ ઝબાન ઓર ગુજરાતી
હરફમેં લિખકર છપવાને ઓર પ્રગટ કરનેવાલે

નિઝામુદ્દીન અમીરૂદ્દીન કુરેશી
સરદારખાન ફેઝુદ્દીનખાન હુસની.
તીન દરવાજા - **અમદાવાદ.**

દુસરી વાર. ૨૦૦૦ કોપી

સંવત ૧૯૬૯ હિજરી ૧૩૩૧

કીંમત રૂ. ૦॥

અમદાવાદ.
...ર પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં ભોગીલાલ નારણદાસે છાપ્યું.

ખાસ મોહોર્રમ શરીફમેં પઢનેકે

કાબિલ કિતાબેં

ગુજરાતી હુરૂફોમેં

શહાદતનામા		રિયાઝે ગમ	૦—૩—૦
તખ્તે કરબલા	૦ ૪ - ૦	નાસ્રે ગમ	૦—૫—૦
સબીલનામા	૦- ૧—૦	બહેરે ગમ	૦—૪—૦
જંગનામા હઝરત અલી	૦—૬ ૦	રવઝતુશ શોહદા	૦—૧૨—૦

ઉરદુ ઝબાન ઔર ઉરદુ હુરૂફમેં

અનાસીરૂસ શહાદતેન—કીમત સવા રૂપીયા

મોહર્રમનામા—દેહલીવાલે હઝરત ખ્વાજા હસન નિઝામી સાહેબકી દિલચસ્પ તસનીફ. કીમત બારા આને.

યઝીદનામા—કીમત સવા રૂપીયા

ઝિક્રૂશ શહાદતેન—મુસતનદ શહાદતકી કીતાબ હે કીમત આઠ આને.

રૂબાઈયાતે અનીસોદબીર—કીમત પાચ આને.

ઇસકે અલાવા મોહર્રમ શરીફમેં પઢનેકે કાબિલ બહોતસી કિતાબેં હમારે પાસ મોજુદ હેં. કિસી કિસમકી ખરીદારીકે વક્ત હમકો ઝરૂર લિખના. ઇનશાઅલ્લાહ આપકો ફાયદા હોગા.

નિઝામીયા બુક ડીપો.

તીન દરવાજા—**અહમદાબાદ**

ગુલશને માતમ.

રૂબાઈ ૧.

અય ખાલિકે ઝુલ જલાલ કરમ રહેમત કર
અય દાફએ હર રંજો અલમ રહેમત કર
મુશ્તાક હે સદા ગઝબપે રેહમતકા તેરી
અપની તુઝે રેહમત કી કસમ રહેમત કર

માતમે ઝિયા

ચાંદ ગમકા યેહ ઝાહિર હુવા હે
ખુન ચશ્મે ફલકસે બહા હે
ચાંદ ગમકા યે ઝાહિર હુવા હે—ચાંદ
આયા અસગરને ઇસ ચાંદમેં તીર
ફિરી હુલમકૂ પર શેહકે શમશીર
દુલા એક શબકા મારા ગયા હે—ચાંદ

નંગે સર બિન્તે મુશકિલ કુશા હે
ઇસ મહીને મેં છીની રિદા હે
ક્યા સિતમ ઝાલિમોંને કિયા હે—ચાંદ

ચાંદ મેં ઇસિ મહીને હે અકબર
હો ગયા તેગે ઝાલિમ સે બે સર
ગુલશને મુસ્તુફા સબ લુટા હે—ચાંદ

પેહની અકબરને ઇસ માહમેં કફની
પેહની અકબરને ઇસ માહમેં બેડી
લાશા સરવરકા બે સર પડા હે—ચાંદ

ઇસિ મહીને મેં ઇસ શાહકા સર
ઝાલિમોંને ફિરાયા હે દર દર
સોગો સર પીટો યે ગમકી જા હે—ચાંદ

ઉમ્મે કુલસૂમ કેહનીથી રો રો
અરદમે કૂશા ક્યોં રોતે તુમ હો
કત્લ સરવર તુમ્હી સે હુવા હે—ચાંદ

કેહતી ઝેનબથી ઇસ માહમેં લોગો
ઇસિટે બદલે મુઝે માર ડાલો
આફી આબિદ યેહી અબ રહા હે—ચાંદ

અય ઝિયા કિસકો યે ગમ નહીં હે
ગમે હુસેનેન કુછ કમ નહીં હે
જાનવરને ભી યે ગમ કિયા હે—ચાંદ

માતમે શરીફ.

શોહકી કશ્તી તબાહીમેં આઇ
ખાક ઉડાતી હે સારી ખુદાઇ
    શોહકી કશ્તી તબાહીમેં આઇ—શોહકી

ઝેહેર હઝરત હસનકો દીયા હે
હાય ટુકડે કલેજા હુવા હે
    ક્યા મુસીબત ફલકને દીખાઇ—શોહકી

ગમસે બેચેન આલમ હે સારા
હાય કાસમ સે દુલે કો મારા
    ક્યાહી ઝાલિમને કી બે હયાઇ—શોહકી

કત્લ મકતલમેં કાસમ હુવા જબ
પીટ કર સરકો ચિલ્લાઇ ઝેનબ
    હાય ભાઇકી સુરત મીટાઇ—શોહકી

જાન અસગરકી લી તીર સે હાય
મારે મુસલિમ કે દોનોં પીસર વાય
    હાય અકબર પે બરછી ચલાઇ—શોહકી

હાય મારા હુસેને હસીં કો
ગમસે લરઝા હે અરશે બરીં કો
    ગમકી બદલી ફલક પરહે છાઇ—શોહકી

અય શરીફ અબ ન આગે બયાં કર
સદમા હોતા હે રૂહે નબી પર
    લુટ ગઇ સબ અલીકી કમાઇ—શોહકી

માતમે નાઝ.

દુલા કાસમ તુઝે રનમેં જાના ન થા
હાય શાદીમેં ગરદન કટાના ન થા
દુલા કાસમ તુઝે રનમેં જાના ન થા—દુલા
દુલહન કેહતી થી કરકે યું ઝારી
મોત આઈ અગર થી તુમ્હારી
રન સિવા દુસરા કયા બહાના ન થા—દુલા
અયસી શાદી કભી ભી સુની હે
બેવાહ એક શબકી દુલહન બની હે
ચર્ખ યું તુજકો હમકો સતાના ન થા—દુલા
ચર્ખ તુજકો નઝર ન યે આયા
જાનકર સરકો ઉસ્કે કટાયા
કયા તન ઉસ્કે મેં જોડા શહાના ન થા—દુલા
હાય લાશે પે ઉસ્કે મેં જતી
આતિશે ગમકો અપને બુઝાતી
અભી મૈયતકો ઉસ્કે ઉઠાના ન થા—દુલા
જીસ્કો પાલા અલી મુરતુઝાને
રખા સીને પે ખયરૂનનિસા ને
ઉસ્કા લાશા ઝમીં મેં દબાના ન થા—દુલા
અશ્ક આંખો સે હેં સબકે જારી
દિલમેં ગમકી લગી હે કટારી
નાઝ તુમકો યે માતમ બનાના ન થા—દુલા

માતમે રસા.

શાહે દીંકા જહાં સે સફર હૈ
સુરતે અબ્ર હર ચશ્મે તર હૈ
શાહે દીંકા જહાંસે સફર હૈ—શાહે

જો ચુકે રૂખસત એહલે હરમ સે
પુછતે અસ્ક હું ચશ્મે નમ સે
તેગે હયદર ભી ઝેબે કમર હૈ—શાહે

દરપે ખયમે કે ઝિહાર હૈ દુલ દુલ
દેખ લો આખરી યે તજમ્મુલ
ફિર જહાંમે કહાં યે કમર હૈ—શાહે

સજ કે હથિયાર વો શાહે આદિલ
આયા આઅદાએ દીંકે મુકાબિલ
ઝાલિમોં કો કહાં અબ મફર હૈ—શાહે

જુરઅતે શાહે સફદર તો દેખો
જોહરે તેગે હયદર તો દેખો
લશકરે શામ ઝેરો ઝબર હૈ—શાહે

મારે ચુન ચુન કે લાખોં સિતમગાર
હો ગયે હુકમે ખાલિક સે લાચાર
બખશીશે આસીયાં પર નઝર હૈ—શાહે

ગરચે હઝરત નથે ઉનસે મજબુર
પર રઝામનદીએ હકથી મનઝુર
બસ મેં રોબાહ કે શેરે નર હૈ—શાહે

જિબ્રીલ હોતા હે અય વાયે સૈયદ
ગોદ મેં સર લિયે હેં મોહમ્મદ
શિમ્રે બેદીં ચઢા સીને પર હે—શાહે
અય દરેગા હુવે કત્લ સરવર
પીટતે રેહ ગઈ સરકો ખ્વાહર
હર તરફ અબ યેહી શોરો શર હે—શાહે
એ અદબ તું ન અયસા ગઝબ કર
ઓસા ગાહે નબીકા અદબ કર
યે જીગર બંદે ખયરૂલ બશર હે—શાહે
ચુમતે થે ગલા યે પયમ્બર
ફેરતા હૈ લઇં ઉસપે ખનજર
ક્યાં બનાતા જહન્નમેં ઘર હે—શાહે
માજરા હે અઝીઝો યે ગમકા
લુટ ગયા એમા શાહે ઉમ્મકા
દુખતરે ફાતેમા નંગે સર હે—શાહે
બચ્ચે રોતે હેં સેહમે હુવે સબ
પીટતી સરકો હે અપને ઝેનબ
કેદ હોનેકી સબકી ખબર હે—શાહે
યાં તો યે આલમે બેકસી હે
ફાકા દો દિનકા ઓર તિશનગી હે
વાં શહે દીંકા નેઝે પે સર હે—શાહે
ક્યા રસા લિખ્ખું હાલે સકીના.
ચાક ચાક ઇસ અલમસે હે સીના
આલે એહમદકી ગમકી સહર હે—શાહે

માતમે રસા.

રનમેં કેહતે થે સરવર હમારે
અલી અકબર બતા મેરે પ્યારે
અબ જીયે બાપ કિસકે સહારે—રનમેં

હે કહાં આજ શિમરે સિતમગર
ફેરદે મેરી ગરદન પે ખનજર
તુજકો મારા મુજે આકે મારે—રનમેં

તુમસે ઉમ્મીદ થી મુજકો બેટા
હોગે મેરે જનાઝે કો કાંધા
તુમતો પહેલેહી જન્નત સિધારે—રનમેં

તેરે મરને કે યે દિન નહીં થે
મરને જયસે તો બેટા હમીં થે
દે ગયે દાગ દિલપર હમારે—રનમેં

હોઝે કોસર પે દાદા સે મિલના
હાલ મેરા યે હઝરત સે કેહના
પ્યાસે બાબા હેં દરિયા કનારે—રનમેં

આપકે નવનિહાલોં કો મારા
મેરે નાઝોં કે પાલોં કો મારા
ફેરે હલકોં પે ખનજર દોધારે—રનમેં

દરે ખયમે પે બાનુએ મુઝતર
આકે કેહતે થે બા દીદએ તર
અલી અકબર કિસે માં પુકારે—રનમેં

શર્મ ઝાલિમ કો હય હય ન આઈ
તેરે સીને પે બરછી લગાઈ
એહ ગયે હોકે ખું દિલકે પારે—રનમેં
બર સરે લાશે દિલબંદે શબ્બીર
કહેતે થે અય રસા યે વો દિલગીર
કોઈ ઈસ લાશ પે તુજકો વારે—રનમેં

માતમે ગવસી.

હાય આજ ગમકી સદા હે ચમન મેં
હે ખિઝાં ગુલશને. પંજેતન મેં
હાય આજ ગમકી સદાહે ચમન મેં
થે વો જીતને ગુલે નવબહારી
હો ગયે સબ કલમ એક બારી
તીર ખાયે હેં સબ ગુલ બદન મેં—હાય
મિસ્લે નરગિસ હરએક ચશ્મે તર હે
લાલાસા દાગ બર હર જીગર હે
સર્વ કદ ખમ હે ઈસ અનજુમનમેં—હાય
જા બજા આજ ગમકી સદા હે
બઝમે ઈશરતમેં ગમ હો રહા હે
એહલે દુનિયા હે રંજો મહન મેં—હાય
કોઈ મગમુમ રોતા ખડા હય
કોઈ આઝુર્દા દિલ હો રહા હય
શોરે માતમ હે ઈસ અનંજુમન મેં—હાય

શાહને સિજદે મેં સરકો કટાયા
રાહે મવલા મેં ઘરકો લુટાયા
પાયા રૂતબા શહાદતકા રનમેં—હાય
અર્ઝ ગમ્રસીકી તુમ સે હૈ સરવર
આજેઝોંકે હો તુમ બંદાપરવર
મુજકો રખના તુમ અપને અમનમે—હાય

માતમે અશરફ.

બાનુ અકબર કો રોકર પુકારી
શિકલ દેખુંગી ક્યોંકર યે પ્યારી
બાનુ અકબર કો રોકર પુકારી—બાનુ
રનકો લડને ચલે જબ કે અકબર
ઉન્કો બાનુ પુકારી યું રોકર
આવો લેલું બલાયેં તુમારી—બાનુ
ક્યોં ન હોવે કલેજા દોપારા
મેરા અસગર ગયા રનમેં મારા
તીર અયસા લગા જિસ્કે કારી—બાનુ
કિસ્કો અબ મેં થપક કર સુલાઉં
કિસ્કે ઝુલેકી ડોરી હિલાઉં
દુધ કિસ્કો પિલાઉં મેં વારી—બાનુ
ઇસ્કી સાલેગીરાહ ભી ન આઇ
ઇસ્કો મેંહદી લગાને ન પાઇ
રેહ ગઇ દીલકી ઉમ્મીદ સારી—બાનુ

મેરે સરસેં ઉઠા મેરા વાલી
હો ગઈ ગોદ બચ્ચોંસે ખાલી
કહું કિસ્સે મેં ઝુલ્મોંકી મારી—આહ

શિમરકો જબ સકીનાને દેખા
બોલી ચિલ્લાકે અય મેરે બાબા
ઇસિને બાલી હે મેરી ઉતારી—આહ

મેરે વાલીકો કોઇ સુનાવો
અપની પ્યારીકો આકર મનાવો
હમસે રૂઠી હે બેટી તુમારી—આહ

બસથા અશરફ યે કેહે સકીના
હુવા ઝિન્દાંમેં પુરા મહીના
કોઈ કરતા નહીં દસ્તયારી—આહ

માતમે આજીઝ.

એય હાયરે જીસકા વતન કરબલા હે,
વાહ તો આલે નબી મુસતફા હે—રે ઓહ

હે ખુદા ઓર ખુદાઇકે ખાસે,
ઓર મોહંમદ નબીકે નવાસે.
જીસકી અમ્મા બીબી ફાત્તિમા હે—રે ઓહ

બોલે ઝયનબકે પ્યારે અમ્માંસે,
હમકો જાને દો અપની રઝાસે.
હકકા ફરમાન હમપર બજા હે—રે ઓહ

ઓલી સરવરસે તખ વોહ સકીના,
ખાલી કરકે ચલે તુમ મદીના.
ખયેર વાલી હમારા ખુદા હે—રે ઓય.

દેખ કરબલાકો આકર બસાયા,
હકકે સીજેદેમેં સરકો કટાયા.
જીસપે હરદમ યે સદકે અશ્રા હે—રે ઓય.

મુજકો દીદાર અપના દીખાઓ,
ઓર હમેં પાસ અપને બુલાઓ.
જાનો દીલ મેરા તુમપે ફીદા હે—રે ઓય.

ગમસે માતમ કીયા ખતમ રોકર,
ઓર આંસુસે મોંહ અપના ધોકર.
મોસાફ કીજે જો મેરી ખતા હે—રે ઓય.

કરના આજીઝપે તુમ મેહરબાની,
દીજે કવસરકા પીલવાના પાની.
આપકે દરકા કમતર ગદા હે—રે ઓય.

માતમે ગવસી.

ઓય હાય હે યે માતમ શહે કરબલાકા.
બસ વોહ હામી હે કોનો મકાંકા—રે ઓય.

તેગ અયસી વોહ રનમેં ચલાઈ,
આફરીંકી સદા હકસે આઈ.
સીના શક હો ગયા આસમાંકા—રે ઓય.

બસ દીલાવર વોહ શાહકા પીસર હે,
ઓર શુજાઅતમેં વોહ નામવર હે.
નામ અકબર હે ઉસ નવજવાંકા—રે ઓય.
હેં દીલાવર વોહ સારે હરમકે,
હોશ ઉડતે હેં અહલે સીતમકે.
ખોફ ઉનકો નહીં અપની જાંકા—રે ઓય.
ઝાલીમોં પર પડી જાય તબાહી,
મારકર ફોજ સારી હટાદી.
ગુલ થા હર સીમ્ત અલ-અમાંકા—રે ઓય.
થા યે મંઝુર અમરે ખુદાકો,
દે શહાદત શહે કરબલાકો
વરના ક્યા તાબ થા ઝુલ્મ-રાંકા—રે ઓય.
થા વોહ શેરે ખુદાકા પ્યારા,
ઝાલીમોંને ઉસે રનમેં મારા.
શોક થા ઉસકો બાગે જીનાંકા—રે ઓય.
ઐસી તાકત નહીં અબ કલમકો,
લીખખે શાહકે જો રંજો અલમકો.
ખત્મ હે યહાંસે ગમકે બ્યાંકા—રે અય.

માતમે ગુલામે અલી.

ઓય હાયરે મુખતારે જન્નત સિધારે,
ખાલિકે કીબરીયાકે વોહ પ્યારે—રે ઓય.

હેં જીગર ગોશે વોહ મુસતફાકે,
નુરદીદે હેં મુસ્કિલ કુશાકે
હેં વોહ ખાતુને જન્નતકે પ્યારે—રે, ઓય.

અપને નાનાકી ઉમ્મતકે ખાતિર.
જાન દેનેપે હો—ગયે હેં હાઝિર
યાને શબ્બીર સરવર હમારે—રે ઓય.

અમરે હક પર વોહ કયસે થે કાયેમ,
યાને ઉસ રોઝ હઝરતથે સાયેમ,
પર ઝરાભી ન ઉફ્ કર પુકારે—રે ઓય.

ઓર જબ આયા વક્તે શહાદત,
તબથી અલ્લાહો અકબર ઈબાદત.
મા—સિવા ઉસકે કુછ નહીં પુકારે—રે ઓય.

અયસા સદમા હે કિસને ઉઠાયા,
રાહે હકમેં હે સરકો કટાયા;
અમરે હકપર હો રાઝી સિધારે—રે ઓય.

દીલે મુઝતર હે આસી શબોરોઝ,
આતશે હીજ્રસે હે જીગર સોઝ.
જાન બાકી નઝર હે તુમહારે—રે ઓય

અર્ઝ યે હે ગુલામે અલી કી,
હો લિકા મુજકો હઝરત નબીકી.
પહોંચું મતલબકો સદકે તુમ્હારે—રે ઓય.

માતમે રઝા

આજ સરવરને સરકો કટાયા,
રાહે મવલામેં ઘરકો લુટાયા—આજ.

કોન અયસા હે સરકો કટાવે,
ઘરકો રાહે ખુદામેં લુટાવે;
હુકમે ખાલિક હે કયસા બજાયા—આજ.

શાહને તલવાર અયસી ચલાઈ,
શાહ દોઝખકી સબકો દિખાઈ;
લશ્કરે અહલે કીંકો ભગાયા—આજ.

ક્યા હકીકત કહે કોઈ ઇસકી;
થી જો ખુશબુ નબીકે ચમનકી;
ઉસને કરબલકે બનકો બસાયા—આજ.

હાયે જો હો નબીકા નવાસા,
ઝુલ્મ ઝાલિમ કરેં ઉસપે અયસા;
તીન દીન શાહકો પ્યાસા બિઠાયા—આજ.

અય અઝીઝો ચેહ ક્યા ગમ નહીં હે,
ગમે અહલે હરમ કમ નહીં હે,
હાય ક્યા બીબીયોંકો સતાયા—આજ.

ગમમેં અહલે હરમ શાહે દીંકે
જીસને આંખોંસે આંસુ બહાયે,
ઉસને જન્નતકો બેશક હે પાયા—આજ.

ઇસ રઝાયે હર્ઝીકા અય સરવર,
ભુલીઓ મત મેરે બંદા પરવર;
જીસને શેરોકે માતમ બનાયા—આજ.

માતમે રેહમાન.

આય હાયે ક્યા લીખું હાલ સુગરાકે ગમકા,
સીના ફટતા હે ઇસ જા કલમકા—રે આય.
રોકે સુગરા યેહ બોલી હો બેતાબ,
ક્યું ન મેરે પીદરકો દીયે આબ.
જો થા સરદાર અરબો અજમકા—રે આય.
ઇતના આબિદને આંસુ બહાયા,
બાપકે ગમ સિવા કુછ ન ખાયા.
ગુલ થા રૂખસારોં પર ચશમે નમકા—રે આય.
તીર બર હલ્ક અસગરભી ખાયે,
ઓર અબ્બાસ બાઝુ કટાયે.
હાયે શબ્બર પીયે જામ સમકા—રે આય.
લડતે શબ્બીર થે રનમેં અયસે,
સાગોં બુઝમેં હો એક શેર જયસે.
થા નવાસા જો શાહે ઉમમકા—રે આય.
આરઝુ હે યે શબ્બીરો શબ્બર,
દસ્તે ખુદ હો ઓર રહમાનકા સર.
હે ભરોસા તુમ્હારે કરમકા—રે આય.

માતમે હામી.

ઓય હાયે આજ અસગર અલી રન સિધારે
ઝોહરા બીબીકે થે વોહ પ્યારે—રે ઓય.
જીન્નો ઈનસાં થે રોતે ઝમીં પર,
ઓર ફરીશતેભી ચરખે બરીં પર;
અલ અમાં અલ અમાં સબ પુકારે—રે ઓય.
બદલે પાની થી પાની શહાદત,
ચશમયે ફયેઝ બહરે સખાવત;
તિશનાલબ હોકે દરીયા કનારે—રે ઓય.
નાલે નાલોંને અયસે મચાયે,
ચશમે દરીયાને આંસુ બહાયે;
બન ગયે અબ્ર થે આહ સારે—રે ઓય.
તલ્ખ હે ઝિંદગાની ખુદાયા.
બીચ્છુ ઓર સાંપને ઝેહર ખાયા;
જાન દેતે હેં સબ ગમકે મારે—રે ઓય.
રોઝે મેહશરમેં પાઉં ગુલામી,
બા અદબ અર્ઝ કરતા હે હામી;
સદકે હોતા હે હરદમ તુમ્હારે—રે ઓય.

માતમે રઝા.

મેરા માસુમ પ્યારા, રાજ દુલારા, હાયે અલી અસગર,
હમેં છોડ સિધારા, પ્યારા હમારા, રાજ દુલારા.—હાયે

છાંડકે હમકો ગયે યહાંસે, પ્યારે સરજનહાર,
હિજ્રમેં તોરે માદર તોરી, કરે હે રો રો પુકાર,
મેરી આંખોંકા તારા, દિલકા સહારા, રાજદુલારા.—હાયે.
બન બન ઢુંઢું, જંગલ ભટકું, પાઉં ન તેરા નશાન,
પ્યારે અસગર જલ્દ ખબર લો, જાતી હે મેરી જાન,
મેરી જાન ખુદારા, કર એક નઝારા, રાજદુલારા.—હાયે.
હાયે સીતમ, બેહોશ પડે હો, દિલપર ખાકર તીર,
પ્યારે અસગર મોંહસે બોલો, કોન થા વોહ બે પીર,
તુમ્હેં કિસને હે મારા, બોલો ખુદારા, રાજદુલારા.—હાયે.
સરવર તોરે ગમમેં રઝા યેહ, ખોવે હે અપની જાન,
જલ્દ ખબર લો, ગમસે છુડાઓ, અપના બતાઓ નશાન,
કરે વાંપે ગુઝારા, મારા યેહ નારા, રાજદુલારા.—હાયે.

માતમે રઝા.

લોગો માહે મોહર્રમ હયે આયા,
જીસમેં સરવરને સરકો કટાયા. ૧ લોગો.
જબ ચલે કરબલા શાહેઅકરમ ઇબ્ને અબ્બાસને આકે ઉસદમ
ચશ્મસે ખું બહાકર સુનાયા. ૨ લોગો.
આપકો હયે બુલાતે દગાસે, પેશ આવીંગે કૂફી જફાસે,
દીલમે કયા આપકે યેહ સમાયા. ૩ લોગો.
બોલે હઝરતયે સુન અય બિરાદર, તેરા કેહના હયે બેશક બરાબર
હોકે અગમુમ ફિર સર ઝુકાયા. ૪ લોગો.

બોલે ગમસે કે અયે ભાઈ મેરે ખ્વાબમેં આકે એક દીન નબીને.
અપને નઝદીક મુજકો બુલાયા. ૫ લોગો.
ઓર કહા રાહે મોલામેં પ્યારે, સર ટકા ઓર ઘરકો લુટા દે.
યેહ કહા ઓર ગલેસે લગાયા. ૬ લોગો.
ઇબ્ને અબ્બાસસે બોલે સરવર, જો હો રાઝી રઝાએ ખુદાવર.
ક્યું ન હો ફીર બલંદ ઉસકા પાયા. ૭ લોગો.
શાહને સર કટાયા ખુશીસે, ઓર ઘરભી લુટાયા ખુશીસે.
બેહરે ઉમ્મત યેહ સબ દુઃખ ઊઠાયા. ૮ લોગો.
હયે દોઆએ રઝા બા દિલે ઝાર, પાસ બુલવાઓ અબ શાહે અબરાર
આપકે હિજ્રને હયે સતાયા. ૯ લોગો.

માતમે રઝા.

આજ શેહ સર કટાતે હયે પ્યાસે
યાને હઝરત નબીકે નવાસે ૧ આજ.
લાશે અકબર જો ખયમે મેં આઈ, બાનુ બોલી યેહ દેકર દુહાઈ
કીસને મારા હયે ઉસકો જફાસે, ૨ આજ.
બાંસે તુમ બોલતે ક્યું નહી હો, દર્દ ઝખ્મોંકા કેહેતે નહી હો.
મુઝસે શાયદ હો તુમ કુછ ખફાસે. ૩ આજ.
બરછીયોંસે છિદા સબ બદન હયે, ખુંમે ડૂબા તેરા પયેરહન હયે
દાદ આહુંગી ઇસકી ખુદાસે. ૪ આજ.
હસે આલે નબી કરદીયા હયે, બચ્ચા એકભી ન બાકી રહ્યા હયે.
ચારા હબ હયે ખુદાકી રઝાસે. ૫ આજ.

શર્મ આઈ ન તુઝકો લઇનાં, જબ્બે શમશીર ઓર શેહકા સીના.
ઓફ આયા ન તુઝકો ખુદાસે. ૬ આજ.
જો હો અસવાર દોશે નબીકા, રાહતે દીદહે હઝરત અલીકા.
વો હો મગમૂમ કરબોબલાસે. ૭ આજ.
શોહરત આલમમે યેહ કુબકુ હયે, હર જગહ બસ યેહી ગુફતુગુ હયે.
આજ સરવરકો મારા દગાસે. ૮ આજ.

ફાતમે રઝા.

આજ સરવરને સરકો કટાયા,
રાહે મોલા મ'ય ઘરકો લુટાયા ૧ આજ.
કોન અયસા હયે સરકો કટાવે, ઘરકો રાહે ખુદા મેં લુટાવે;
હુકમે ખાલિક હયે કયસા બજાયા. ૨ આજ.
શેહને તલવાર અયસી ચલાઈ, રાહ દોઝખકી સબકો દિખાઈ;
લશ્કરે અહેલે કીકો ભગાયા. ૩ આજ.
ક્યા હકીકત કહે કોઈ ઇસકી, થી જો ખુશબુ નબીકે ચમનકી;
ઉસને કરબલકે બનકો બસાયા. ૪ આજ.
જોકે મુખતારે કોસર કહાવે, હાએ પ્યાસા વોહ ગરદન કટાવે;
રંજ ક્યા યેહ, ફલકને દિખાયા. ૫ આજ.
હાએ જો હો નબીકા નવાસા, ઝુલ્મ ઝાલિમ કરે ઉસપે અયેસા;
તીન દિન શેહેકો પ્યાસા બિઠાયા. ૬ આજ.

અયે અઝીઝો યેહ કયા ગમ નહી હુયે, ગમે એહલે હરમ કમ નહી હુયે;
હાએ કયા બીબીઓંકો સતાયા. ૭ આજ.
ઈસ રઝાએ હઝીકો અય સરવર, ભુલ્યો મત મેરે બંદા પરવર;
જીસને શેરોકે માતમ બનાયા. ૮ આજ.

જોગીનામા ઝકા.

દીપચંદી.

જોગી કાંધે પે રખકે ઉદાસા
ચલકે ગોકુલ મેં કરલોજી બાસા
રેહમ આયા ન કુચ્છ શિમ્રકો બી
હાય મારા નબીકા નવાસા
ઉમ્રમેં છે મહીને કા અસગર
શીરે માદર સે ગુઝરા પ્યાસા
દાવ મેં આકે હારે યઝીદી
ક્યા ગિરા જીતકા શેહ કે પાસા
પ્રાઉં દેખે કબુતર કે જબ લાલ
છોડી સુગરાને તબ શેહકી આસા
હાલ પુછો ન કુચ્છ શેહકે ગમકા
હાય હરએક બશર હે હિરાસા
હુવે બરબાદ નાહક ઝકા તુમ
જી મેં કુચ્છભી ન અપને તપાસા

જોગીનામા ઝકા.

જોગી હઝરતકે રોઝે પે જાકે
ફાતેહા પડ, પટોંકા ઉઠાકે
ઐસા તુરબતકા ફિર દીજીયો તુ
ચુમીયો પહેલે આંખે લગાકે
વોહી ગોકુલ વોહી બિંદરાબન હે
વહીં રેહના તુ તુરબત બનાકે
જો ફુરાત હે વો હે રફ્કે ગંગા
નામ જપના ગુરૂકા નહાકે
વહાંકી મટ્ટી હે ટીલેકે કાબિલ
કરિયો પુજા જબીં પર જમાકે
ગમકી સુમરન કો હાથોમેં લેકર
ફેરીયો અપની ગરદન ઝુકાકે
આખરી હે ઝકા જબતો તુમકો
બાંધો મઝમુન શેહ કરબલાકે

જોગીનામા હાફિઝ.

જોગી દીલકા બના સાફ દરપન,
અપનેમેં આપ કર પીયુકા દરશન—જોગી.

દીલમેં તો બુગઝ સારા ભરા હે,
ઔર કચરા હસદકા ધરા હે,
દેખ અપના ઉઠાકર તુ દામન—જોગી.

હીરસે દુન્યાને હે તુજકો ઘેરા,
દીલમેં સારા ભરા હે અંધેરા,
પાક પેહલે બનાલે તનો મન—જોગી.

ઇશ્કે મવલાકી આતશકો ભડકા,
હુબ્બે દુન્યાકા કર દુર ધડકા.
જબ કહાવેગા જગમેં તુ અહસન—જોગી.

મએ ફિલફતકા કર નોશ પ્યાલા,
ઝિકરે કલબીકા લે હાથ માલા.
ઓર પકડ લે કોઈ જાગે મામન—જોગી.

દુર કર દીલસે ફખરો ગુરૂરી,
તાકે હાસિલ હો તુઝકો હુઝુરી.
છોડ દે યાર યે અપના બચપન—જોગી.

પયદા કર કોઈ કામિલ તુ મુરશિદ,
હે યે હાફિઝકી તુજકો તકૈયુદ.
ઇલ્મકા પાયેગા ફીર તુ મખઝન—જોગી.

જોગન નામા રઝા.

મેં તો કરબલમેં મસકન કરૂંગી,
શાહકે ગમમેં બિરાગન બનુંગી—મેં તો.

ગલેમેં સેલી બગલ મીર્ગ—છાલા,
હાથમેં માલા કાનોંમે બાલા,
નામ સૈયાંકા હરદમ જપુંગી—મેં તો.

દીલકો અપને કરૂંગી મેં પારા,
ગમમેં સૈયાંકે લે એક તારા,
નામ લે લેકે વાકા જપુંગી—મેં તો.
મેં તો ધુની રમાઉંગી બનમેં,
ખાકે કરબલ લગાઉંગી તનમેં,
હીજ્રમેં શાહકે જલજલ મરૂંગી—મેં તો.
બનકે જોગન ફીરૂંગી મેં બનબન,
વિર્દ લબ પર મેરે હોગા રનરન,
રંજ જો કુછકે હોગા સહુંગી—મેં તો.
નાસેહા મેં ન માનુંગી કેહના,
બનકે જોગનહી કરબલમેં રેહના,
શાહકે ગમ—મેંહી મેં જાન દુંગી—મેં તો.
રંજ જો કુછ કે હોગા સહુંગી,
શાહકે ગમમેંહી મેં જાન દુંગી,
અય રઝા માર આસન રહુંગી—મેં તો.

જોગી નામા રઝા.

હે સલામ ઉસપે જોગી હમારા,
બઝમે કરબલકો જો થા સિંધારા—હે૦
સામને દુશ્મનોંકે લડા વોહ,
બે હિમાયત થા ઓર બે સહારા—હે૦
તીન દિન તક ન પાની પિલાયા,
રોક બયઠે થે આહા કનારા—હે૦

રાહે હકમેં દીયા સરકો અપને,
સેહ લીયા ઉસમે ખંજર દો ધારા—હે૦
અફ્સવાનેકો નાનાકી ઉમ્મત,
જાન દેના કીયા થા ગવારા—હે૦
શીર ન ક્યું કર બને હમભી જોગી,
ઇશ્કમેં ઉસકે ખોલે સિધારા—હે૦
અય રઝી કેહ સલામ ઉનપે તુભી,
બલકે ખાલિકકા જો થા પ્યારા—હે૦

જોગીનામા ઝરરા.

જોગી દુખચા મહીના હો આલા,
ચંદ્ર વસલા આકાશી જગાલા.
ગમ કરીતાંત હાતી ધરો ઘર,
દુખ જે ઝાલે હોતે ત્યાંચા વર.
પાહુની દ્વાર ગમચી હે ડુંગર,
એતા ધીર ધરૂ ન્યા અમચા જીવાલા—જોગી.
હુરો ગીલમાં મલક જીન્નો ઇન્સ,
દર ગમે ઇબ્ને હૈદર અંદ ગીરયાં;
દીલ તપાનદો સીના બીરયાં,
અબી દાગ દારંદ બર દીલ ચું લાલા—જોગી.
રીજે દુખજી કરો આઉં ચું ધાલ,
પાની અંખીયાંસે જારી થીયો હાલ,
ગમમેં પાંજે થીયો હેડો બદ હાલ,
જેડો થીયો આય કોઈ મરન વાલા—જોગી.

આલમ હસનેનનાં દુખમાં છે સારો,
સાથે જીન્નો મલક ચાંદ તારો;
આયે હફાડામાં સરદાર હમારો,
ગયો રાહે મવલામાં જાન કર હવાલા—જોગી.
ગમસે ઝરેરા કરજવા ફૂટત હે,
બાગ ઝોહરાકા બનમેં લુટત હે;
અબ સકીનાસે બાબા છુટત હે,
ચલો રનમેં જોઝનકો લે હાથ ભાલા—જોગી.

ગિવાયતે જોગી.

ઉરસ આલે નબીકા હે આયા,
હુરો ગીલમાંને સંદલ ચડહાયા.
જોગી સબ મીલ ચલો કરબલાકો,
આજ મેલા શહીદોંકા આયા.
રનમેં કાસિમ બનેકી હે શાદી,
દસ્તે કરબલમેં મંડવા છવાયા.
ઉનકો રિઝવાં પિન્હાનેકી ખાતિર,
ખાસી પોશાક જન્નતકી લાયા.
યારો આલે નબીકે સિવા ઓર,
દરદો ગમ અયસે કીસને ઉઠાયા.
આજ શોહદાયે દસ્તે બલાપર,
અરશે આઝમને ડાલાહે સાયા.

જોગી આલે નબીકે મહેલ સબ,
ખાસ જન્નતમેં હકને બનાયા.
પાક આલે નબી પર ખુદાસે,
દેખો તોહફા દરદોંકા આયા,
શુકરે ખાલિક અદાકર તુ ખુરશીદ,
રાહ–નુમા પેશવા અયસા પાયા.

જોગી નામા રઝા.

ખુબ યેહ જોગીનામા કહા હે,
અય રઝા વાહવા વાહવા હે—અય.
જોગી દુન્યાકે ગમસે હો બેડર,
કર તવક્કુલ તુ ઝાતે ખુદા પર;
યેહ હુમા યેહ હુમા યેહ હુમા હે—અય.
જોગી રંજે અલમ=હીમેં રેહના,
મુદ્દ=દઆ અપના હકસેહી કેહના,
યેહ દુઆ યેહ દુઆ યેહ દુઆ હે—અય.
જોગી તુ મયકદેમેં ન જાના,
સારે બદકામસે મોંહ ફિરાના;
યેહ વફા યેહ વફા યેહ વફા હે—અય.
જોગી જીસસે કે દીલકો લગાયા,
ઉસસે ગર તુને મોંહકો ફિરાયા,
યેહ દગા યેહ દગા યેહ દગા હે—અય.

જોગી તુ ઝુલ્મ મતકર કિસીપર,
આહે મઝલુમસે ડર તુ અકસર,
યેહ જફા યેહ જફા યેહ જફા હે—અય.
જોગી હો તુઝસે જો કોઈ આલા,
ઉસકી બદગોઈપિર હો ન શયદા,
યેહ હવા યેહ હવા યેહ હવા હે—અય.
અય રઝા જોગીનામા યે સુનકર,
ક્યા અજબ ગર કહેં સબ સુખન=વર,
મરહબા મરહબા મરહબા હે—અય.

મસનવી.

બને ક્યોં કર ન ચેહરે ઝર્દ સબકે
કે અશરા આગયા ફાગનમેં અબકે
કનઇયા બિર્જ મેં ગર આજ હોતા
બજા કર બનસરી માતમ કી રોતા
નઈ સુરત કી વો હોલી રમાતા
બસન્તી લે મેં વો હિન્ડોલ ગાતા
યે કેહતા દિલ ન હો ગમ ખ્વાર અપના
તો ફિર દુનિયામેં ક્યા અવતાર અપના
જીગર કરતા યે કેહકર પારાપારા
ગયા બેટા અલીકા મુફ્ત મારા
મેં હોલી બિર્જ મેં ક્યા ખાક ખેલા
વો મેલા સરપે કરકે અપને મેલા

કહા ફિર મિર્જા કે લોગોં સે સુનલો
ગિરેં કતરાત જો આંખોં સે ચુનલો
યેહી કેહતા હું તુમ સે બરમલા મેં
મદીને સે નિકલકર કરબલા મેં
કિયા કોમે યઝીદી સે ઝમેલા
હુસેન ઇબ્ને અલી ક્યા ફાગ ખેલા
રંગા કર અપની કફની મેં ભી ભગવા
જો વો હોતા તો લેતા ઉસસે ફગવા
કરૂં તારીફ ક્યા મેં લાલાગું કી
રગે શેહ સે ઉડ પિચકારી ખૂંકી
સુના રેતી હે ઉસકી ઇસ કદર લાલ
ગુલાલ આગે હે યકસર જીસકે પામાલ
અબીરો મુશ્કો અમ્બરકી હે ક્યા અસ્લ
ઝમીને કરબલા કી હે યે નકલ
હે અયસે કુમકુમું કી ક્યા ઝુરરત
ન પાઇ રંજકી ગુન્ચોંને સુરત
ચમન મેં રંગ હે નેહરોંકા પાની
ક્યા પેહની ગુલોંને ઝાફરાની

સેહરા:

દુલહે કાસિમકે સજા આજ હે સર પર સેહરા,
હે યે લાસાની નહીં ઇસકે બરાબર સેહરા.
ચાંદસે ચેહરેપે ક્યા નુરે ઇલાહી હે અયાં,
રૂખે પુર નુર પે લાસાની હે ઝેવર સેહરા.

ઉતરે જન્નતસે હેં ગિલમાન સુએ કાસિમ આજ,
કિશતીયે નુરમેં ફૂલોંકા લગાકર સેહરા.
ફર્ક બર બાંધતે હેં જબકે હુસેના પ્યારે,
હોવે ઉસ ચેહરેપે ઝેબંદા ન ક્યું=કર સેહરા.
સાફ મોતીસે સફા સેહરેકી હરએક લડીયાં,
થા બજા કહીએ અગર કાને જવાહિર સેહરા.
તારે મુકેશસે ગુંધા હુવા સર તા પા થા,
જામે ઝરરીકે બરાબર થા સરાસર સેહરા.
ખુબ તહરીર કીયા સેહરા યે તુને મુસ્કીલ,
કેહ સકેગા ન કોઇ અયસા સુખનવર સેહરા.

સંદલ.

આજ ફિરદોસસે શબ્બીરકા આયા સંદલ,
હુરો ગિલમાંને ખુશી હોકે ચડાયા સંદલ,
કિસ તજમ્મુલસે હુસેન ઇબ્ને અલીકા યારો,
અતિરો અંબરસે બસાયા હુવા આયા સંદલ
પઢતે સલવાત બહમ ખુલ્દસે હુરે આઈ,
આકે ખુશ હોકે વહાં સબને ચડાયા સંદલ.
ધુમ ચો સિમ્ત થી સંદલકી શહે-વાલાકે,
દેખને શોકસે હરએક થા આયા સંદલ.
કીજે તાઅરીફ તો કેયા કીજીયે ઉસ સંદલકી,
હુરો ગિલમાનને જીસકા હો બનાયા સંદલ.
મગ્ઝ ખુશબુસે મોઅત્તર રહાતા મર્ગ ઉસકા,
જીસને થોડાસા કભી સુંઘને પાયા સંદલ.

ક્યું ન અહબાબ હો ખુશ શેઅરકો સુનકર હાફેઝ,
ખૂબ દિલ–ચસ્પ ચકી તુને બનાયા સંદલ.

નોહા.

બાનુને કહા સોતે હો કિસ નીંદકે મારે, પ્યારે અલી અસગર,
ક્યા ગુલશને જન્નતકી તરફ તુમભી સિધારે, પ્યારે અલી અસગર.
નિકલે ન તેરે દાંત તુઝે ઘુટનીયોં ચલતે, માદરને ન દેખા.
અરમાન મિલે ખાકમેં સબ આજ હમારે, પ્યારે અલી અસગર.
યે જીસ્મ તેરા નાઝનીં ઓર ધૂપકી તેઝી, સાયામેં કરૂં ક્યા,
તુમ દેખો તો ચાદરભી નહીં સરપે હમારી, પ્યારે અલી અસગર
લાશેપે તેરે રોને નહીં દેતે હેં આદા, મુઝ દૂખ જલીકો,
નેઝે હમેં દીખલાકે ડરાતે હેં કનારે, પ્યારે અલી અસગર.
કાસિમ હે ન અબ્બાસ ન અકબર હેં ન સરવર, આબિદ હેં સો બીમાર
અબ જીતી રહું કિસકી હિમાયતકે સહારે, પ્યારે અલી અસગર.
મજરૂહ કીયે કાન સકીનાકે અદૂને, ઓર મારે તમાચે,
દેખો તો તડપતી હે પડી દર્દકે મારે. પ્યારે અલી અસગર.

નોહા.

સુગરાને કહા રોકે જો હઝરત હુવે અસવાર, હય હય મેરે બાબા,
તનહા મુઝે તુમ છોડકે યાં જાઓ ન ઝીનહાર, હય હય મેરે બાબા,
તનહાઇમેં ફુરકતકા અલમ સેહ ન સકૂંગી, રોરોકે રહુંગી,
ક્યા ગુઝરેગી મુઝપર કે મેં હું સાહેબે આઝાર, હય હય મેરે બાબા,
સો રેહતી હું મોંહ ઢાંક કે મેં શબકો જો દુખીયા, કોઈ હે યે કેહતા,
દસવીંકો મોહર્રમકી યે ખુલ–જાયેગા ઇસરાર, હય હય મેરે બાબા.

સબ આતા નહીં જાતી હે હઝરતકી સવારી, લીજ્યે મેં વારી,
તનહાઇમેં બેટીકા નહીં કોઈ પરસ્તાર, હય હય મેરે બાબા.
ક્યા રંજ વઝીર ઉસપે થા અય વાયે મુકદ્દર, ફરમાતીથી રોકર,
ઇસ સીનમેં મેં અફસોસ હુઈ બે-કસો નાચાર, હય હય મેરે બાબા.

નૌહા.

ઝયનબ યે બયાં કરતીથી ગરદૂંકી સતાઈ, હય હય મેરે ભાઈ.
પરદેસમેં લૂટી ગઈ ઝોહરાકી કમાઇ, હય હય મેરે ભાઈ.
પાનીકે લીયે સાથ ગયે આપકે અસગર, ફિર આયે ન ફિરકર,
પાનીકે ઇવિઝ તીરસે પ્યાસ ઉસને બુઝાઈ, હય હય મેરે ભાઈ.
કહેતી હે સકીના મેરે સફ્રેકો બુલા દો, યા પાની પિલાદો,
પાનીકે લીયે નેહરપે કયું દેર લગાઈ, હય હય મેરે ભાઈ.
રોતી હે બયાં કરકે યેહી વોહ જીગર અફગાર, અય શેહકે અલમદાર,
અમ્મુનેભી અફસોસ મેરી યાદ ભુલાઈ, હય હય મેરે ભાઈ.
હે લાશ તેરી ધૂપમેં બેસર પડી ઉરયાં, ઔર ખુંમેં હે ગલતાં,
તુમ મર ગયે ઔર આહ મુઝે મોત નઆઈ, હય હય :મેરે ભાઇ.
ઉમ્મતકે લીયે આપને સર અપના કટાયા, પાનીભી ન પાયા,
સદકે તેરી મઝલૂમીકે યે ઝોહરાકી જાઈ, હય હય મેરે ભાઈ.
ઝયનબકા અજબ હાલ થા હેદર મેં કહુ ક્યા, ફટતા હે કલેજા,
રોરોકે વોહ કેહતી થી હે યે ગમકી સતાઇ, હય હય મેરે ભાઇ.

બનજારા.

મેં ઢુંડ ફિરી બન સારા, ન મિલા મેરા બનજારા,
કોઈ પતા કહો પીતમકા, યે દાગ મિટા દો ગમકા;
બેતાબ હે દિલ હમારા—ન મિલા મેરા.
ફુરકતમેં તેરી ઓ સાજન, નગરીમે ફુકે બંજારન,
ફીરે દસ્તમેં હોકે અવારા—ન મીલા મેરા.
નહીં માલૂમ અબ યે હોતા, પીયા જાગ રહા યા સોતા
ક્યા ભૂલ ગયા વો પ્યારા—ન મિલા મેરા.
દર જહાંમેં હાયે ખુદાયા, શાહઝાદા ન અપના પાયા
ક્યા છુપા ગગનમેં તારા—ન મિલા.
ગર લુત્ફે ખુદા હો જાવે, હાં ઝરીફ પતા બતલાવે,
કરૂં શુક્ર કદીમી દુબારા—ન મિલી.

ગુઝારિશ.

ખાસ મોહર્રમુલ હરામમેં પઢનેકે લિયે મુસલમાન ભાઇઓંકે વાસ્તે યે છોટીસી કિતાબ શાયે કી જાતી હૈ. માતમ, મરસીએ નવહે વગયરાકી બોહોતસી કિતાબેં ગુજરાતી હુરૂફમેં શાયે હો ચુકીહેં લેકિન બોહોત કમ ઐસી હેં જો ગલતીઓસે પાકહેં. હમને ખાસ તવજ્જોહસે ઇસ કિતાબકે પ્રૂફ દેખેહેં ઇસ લિયે શાયદહી કોઇ ગલતી રહે ગઇ હો. તાહમ કોઇ ગલતી રહે ગઇ હો તો નાઝેરીન દરગુઝર ફરમાયેં.

માલિકાને નિઝામીયા બુક ડિપો.

તીન દરવાજા—અહમદાબાદ

દરરોજ પાના બદલવાનું ઈસલામી તથા અંગ્રેજી મહીના
વાર અને તારીખવાળું પરપેન્ચુઅલ

ઈસલામી કેલેન્ડર

નમુનો નીચે મુજબ

ملنے کا پتہ۔ نظامیہ بک ڈپو تین دروازہ احمدآباد

કીમત ટપાલ ખર્ચ સાથે આઠ આના
નિઝામીયા બુક ડીપો
તીન દરવાજા - અમદાવાદ.